

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Konsolideeritud õigusloomega seotud dokument

14.11.2006

EP-PE_TC1-COD(2005)0211

*****I**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 14. novembril 2006 eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/.../EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane tegevusraamistik (Merestrateegia direktiiv) (EP-PE_TC1-COD(2005)0211)

PE 379.772

ET

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 14. novembril 2006

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/.../EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane tegevusraamistik (Merestrategia direktiiv)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni *ettepanekut*,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse *Regioonide Komitee* arvamust²,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras³

ning arvestades järgmist:

- (1) Merekeskkond on väärtuslik pärand, mis vajab kaitset, taastamist ja ka sellena kohtlemist kaugema eesmärgiga hoida meresid ja ookeane bioloogiliselt mitmekesistena ja dünaamilistena ning samas ohutute, puhaste, tervete ja produktiivsetena.
- (2) *Euroopat ümbritseb neli merd – Vahemeri, Läänemeri, Põhjameri ja Must meri – ning kaks ookeani – Atlandi ookean ja Põhja-Jäämeri.*
- (3) *Ühenduse maismaaterritoorium moodustab tegelikult poolsaare, millel on tuhandete kilomeetrite pikkune rannik, ning ühenduse mereterritoorium on suurem kui tema maismaaterritoorium.*

¹ ELT C 185, 8.8.2006, lk 20.

² ELT C 206, 29.8.2006, lk 5.

³ Euroopa Parlamendi 14. novembri 2006. aasta seisukoht.

- (4) *On ilmne, et mere loodusressurssidelt ja mere ökoloogiliselt töövõimelt nõutakse liiga palju, näiteks seoses jäätmete neutraliseerimisega, ning ühendus peab vähendama oma mereakvatooriumile jäetavat ökoloogilist jalajälge nii ühenduse territooriumil kui ka sellest väljaspool.*
- (5) *Suletud ja riimveelisest eripärast tulenevalt Läänemere ökosüsteemi erilist tundlikkust silmas pidades peaksid Läänemerd ümbritsevad liikmesriigid kiiremas korras pühenduma Läänemerd eriliselt ohustavatele küsimustele, nagu eutrofeerumine, invasiivsete liikide sissetoomine ja ülekalastamine.*
- (6) Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuli 2002. aasta otsusega nr 1600/2002/EÜ, milles sätestatakse ühenduse kuues keskkonnaalane tegevusprogramm¹, tuli kolme aasta jooksul pärast selle programmi vastuvõtmist välja töötada temaatiline strateegia merekeskkonna kaitsmiseks ja säilitamiseks üldeesmärgiga edendada merede säästvat kasutamist ja säilitada mereökosüsteeme.
- (7) *Integreeritud lähenemisviisil põhinev temaatiline merekeskkonnastrateegia peaks vastavalt sisaldama kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid eesmärke ning ajakava, mis võimaldab võrrelda ja hinnata ettenähtud meetmeid. Strateegia rakendamiseks võetud meetmed peaksid olema kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega. Samuti tuleks kaaluda huvitatud osapoolte suuremat kaasamist ja otseselt või kaudselt merekeskkonna kaitsega seotud ühenduse eri rahastamisvahendite paremat kasutust.*
- (8) *Strateegia arendamine ja rakendamine peaks olema mõeldud ökosüsteemi säilitamiseks. Lähenemisviis peaks arvestama kaitset vajavate biogeograafiliste piirkondadega, samuti merekeskkonda mõjutava inimtegevusega.*

¹ EÜT L 242, 10.9.2002, lk 1.

- (9) *Jätkuvalt on vaja seada bioloogilisi ja keskkonnavalaseid eesmäärke ning tugiraamistikke, võttes arvesse nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta¹ (elupaikade direktiiv), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiivi 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik², ning muid rahvusvaheliselt kokku lepitud eesmäärke.*
- (10) Merede säästva kasutamise edendamiseks ja mereökosüsteemide säilitamiseks tuleb esmatähtsaks muuta hea keskkonnaseisundi saavutamine ühenduse merekeskkonnas, selle keskkonna kaitse ja säilitamise jätkamine ning olukorra edasise halvenemise vältimise tagamine.
- (11) Nende eesmärkide saavutamiseks on vaja läbipaistvat ja sidusat õiguslikku raamistikku, milles on toodud hea keskkonnaseisundi määratlus ja mis on seotud ühise kalanduspoliitika põhimõtetega, et luua üldine tegevusraamistik ning võimaldada võetud meetmete kooskõlastamist, tagada nende vastavus ja kohane integreerimine muude ühenduse õigusaktide ning rahvusvaheliste kokkulepete kohaselt võetavate meetmetega.
- (12) Ühenduse merekeskkonna moodustavate merepiirkondade erinevad tingimused, probleemid ja vajadused nõuavad erinevaid ja konkreetseid lahendusi. Seda mitmekesisust tuleks arvesse võtta, kui merepiirkondade ja allpiirkondade raames valmistatakse ette, kavandatakse ja viiakse ellu meetmeid hea keskkonnaseisundi saavutamiseks ühenduse merekeskkonnas.
- (13) Seepärast on kohane, et *merepiirkonda jagavad liikmesriigid peaksid tagama, et nende suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluva iga piirkonna või allpiirkonna kohta töötatakse välja üks, ühtne merestrateegia. Iga liikmesriik peaks oma Euroopa akvatooriumi jaoks välja töötama merestrateegia, mis, lähtudes küll liikmesriigi oma akvatooriumist, kajastab asjaomase merepiirkonna üldist perspektiivi. Merestrateegiate lõppeesmärgiks peaks olema hea keskkonnaseisundi saavutamiseks mõeldud meetmeprogrammide elluviimine.*

¹ EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

² EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1. Direktiivi on muudetud otsusega nr 2455/2001/EÜ (EÜT L 331, 15.12.2001, lk 1).

- (14) Merekeskkonna piiriülese olemuse tõttu tuleks iga merepiirkonna merestrateegiate väljatöötamist kooskõlastada. Kuna merepiirkonnad on ühised nii teiste liikmesriikidega kui ka kolmandate riikidega, peaksid liikmesriigid üritama tagada võimalikult tiheda kooskõlastamise kõigi asjaomaste liikmesriikide ja teiste riikidega. Kui see on otstarbekas ja asjakohane, tuleks kõnealuse koostöö tagamiseks kasutada merepiirkondades juba loodud institutsioonilisi struktuure.
- (15) Kuna rahvusvahelise tasandi meetmed on nende eesmärkide saavutamiseks mõõdapääsmatud, peaks käesolev direktiiv tõstma ühenduse rahvusvahelistest lepingutest tuleneva panuse tõhusust.
- (16) *Merekeskkonnas laevatavate ja kalastavate riikide ja nende aluste ning tegevuse huvide vastastikuse mõju tõttu on hädavajalik kooskõlastada koos lipuriikidega jõupingutused, et kaitsta merekeskkonda riskide eest, mida seostatakse nende aluste tegevusega merepiirkonnas. Kui merepiirkonnas tegutsevad kolmandate riikide alused, peaksid liikmesriigid kooskõlastama oma jõupingutused, et kaitsta merekeskkonda olemasolevate asutuste ja institutsioonide raames.*
- (17) Ühendus ja liikmesriigid on nõukogu otsusega 98/392/EÜ¹ heakskiidetud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) mereõiguse konventsiooni (UNCLOS) osalised. Käesolevas direktiivis tuleks seepärast täiel määral arvesse võtta nendest lepingutest tulenevaid ühenduse ja liikmesriikide kohustusi.

¹ EÜT L 179, 23.6.1998, lk 1.

- (18) Samuti peaks käesolev direktiiv toetama ühenduse poolt *tugevalt omaks võetud seisukohti* bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni kontekstis, *mis kiideti heaks nõukogu otsusega 93/626/EÜ¹*, bioloogilise mitmekesisuse kadumise pidurdamise, merede bioloogilist mitmekesisust säilitava ja säästva kasutamise tagamise ja kaitstud merealade ülemaailmse võrgustiku loomise osas aastaks 2012. Lisaks peaks see aitama kaasa bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste seitsmenda konverentsi (CBD/COP7) eesmärkide saavutamisele; kõnealune konverents võttis vastu arvukaid eesmärgi, sihte ja tegevusi hõlmava üksikasjaliku merede ja rannikualade bioloogilise mitmekesisuse tööprogrammi, mille eesmärgiks on peatada siseriiklikult, piirkondlikult ja ülemaailmselt bioloogilise mitmekesisuse kadumine ning kindlustada mereökosüsteemi võime toetada kaupade ja teenustega varustamist, ning kaitsealade tööprogrammi, mille eesmärk on kehtestada ja hallata merekaitsealade ökoloogiliselt representatiivseid siseriiklikke ja piirkondlikke süsteeme aastaks 2012. Sellele protsessile aitab oluliselt kaasa liikmesriikide kohustus määrata elupaikade direktiivi alusel kindlaks Natura 2000 alad.
- (19) *Natura 2000 võrgustiku täielikuks rakendamiseks merekeskkonnas tuleks määratleda ratsionaalne lähenemisviis. See lähenemisviis peaks sisaldama ettepanekuid elupaikade direktiivi lisade kohandamise kohta seoses mere elupaikade ja liikidega ning peaks kohaldama ja reguleerima vajalikke tehnilisi ja rahalisi meetmeid.*
- (20) *Käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamiseks on esmatähtis merekaitsealade kaitse eesmärkide, haldusmeetmete ning seire- ja hindamistegevuse integreerimine merestrateegiasse.*

¹ EÜT L 309, 13.12.1993, lk 1.

- (21) Käesolev direktiiv peaks aitama kaasa ühenduse ja liikmesriikide mitmetest muudest rahvusvahelistest lepingutest tulenevate kohustuste täitmisele, mille kohaselt nad on võtnud enda peale olulisi kohustusi seoses merekeskkonna kaitsmisega reostuse eest: Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse konventsioon, mis kiideti heaks nõukogu otsusega 94/157/EÜ¹, Kirde-Atlandi merekeskkonna kaitse konventsioon, mis kiideti heaks nõukogu otsusega 98/249/EÜ²; ja selle uus V lisa merepiirkondade ökosüsteemide ja bioloogilise mitmekesisuse kaitsmise ja säilitamise kohta ning sellega seotud III lisa, mis kiideti heaks nõukogu otsusega 2000/340/EÜ³, Vahemere merekeskkonna ja rannikuala kaitse konventsioon, mis kiideti heaks nõukogu otsusega 77/585/EMÜ⁴, ja selle 1995. aasta muudatused, mis kiideti heaks nõukogu otsusega 1999/802/EÜ⁵, ning selle protokoll Vahemere kaitsmise kohta maismaalt lähtuva reostuse eest, mis kiideti heaks nõukogu otsusega 83/101/EMÜ⁶.
- (22) *On vaja kutsuda naaberriike selles protsessis osalema ja arendada nendega partnerlust eelkõige Läänemeres, Vahemeres ja Mustas meres, võttes muu hulgas arvesse ÜRO 2002. aasta ülemaailmse säästva arengu tippkohtumise raames käivitatud partnerlusalgatusi.*
- (23) *Arvestada tuleks ka bioloogilise mitmekesisuse ja äärepoolseimate piirkondade süvamere keskkondadega seotud mereuuringute potentsiaaliga ning eriprogrammide raames tuleks toetada teadusuuringute läbiviimist eesmärgiga parandada teavet süvamere ökosüsteemide kohta.*
- (24) *Merekeskkonna tõhusaks kaitsmiseks peaksid liikmesriigid looma raamistikke ja tegevusprogramme, mis võimaldavad mereasjade sektoriülest käsitlemist. Seepärast ei tohiks mereakvatooriumi staatuse arengut käsitleda üksnes keskkonna seisukohast, vaid ühendada loodusteadused valdkonna majandusliku, sotsiaalse ja haldusliku arenguga.*

¹ ELT L 73, 16.3.1994, lk 19.

² ELT L 104, 3.4.1998, lk 1.

³ ELT L 118, 8.5.2000, lk 44.

⁴ ELT L 240, 19.9.1977, lk 1.

⁵ EÜT L 322, 14.12.1999, lk 32.

⁶ ELT L 67, 12.3.1983, lk 1.

- (25) Et merestrategie raames täideviidavad meetmeprogrammid on tõhusad **ja võimalikult kulutõhusad** üksnes juhul, kui nende väljatöötamisel on aluseks põhjalikud **teaduslikud** teadmised merekeskkonna olukorrast konkreetses piirkonnas ja kui need kohandatakse iga liikmesriigi puhul ja asjaomase merepiirkonna üldperspektiivis võimalikult täpselt asjaomase akvatooriumi vajadustele, on informeeritud poliitiliste otsuste tegemiseks vaja ette näha asjakohase raamistiku, **sealhulgas mereuuringute ja -järelevalvetegevuse** loomine siseriiklikul tasandil.
- (26) Esimese ettevalmistava sammuna peaksid merepiirkonna liikmesriigid teostama oma mereakvatooriumi parameetrite **ja funktsioonide** analüüsi, tehes kindlaks kõnealusele akvatooriumile survet ja mõju avaldavad valitsevad tegurid, akvatooriumi majandusliku ja sotsiaalse kasutuse ja kui palju merekeskkonna seisundi halvenemine maksma läheb.
- (27) Selliste analüüsides alusel peaksid liikmesriigid Euroopa akvatooriumi jaoks kindlaks määrama hea keskkonnaseisundi parameetrite kogumi. Sel otstarbel on vaja sätestada üldised kvalitatiivsed tunnused, üksikasjalikud kriteeriumid ja standardid, mille komisjon peaks lähitulevikus kõigi huvitatud poolte kaasosalusel välja töötama.
- (28) *Ühendus peaks looma vajalikud tingimused, et võimaldada liikmesriikidel saada kasu mereteaduste uuringutega tegelevate ülikoolide teadusuuringute kvaliteedist ja teadmiste kogumist. Käesoleva direktiivi eri etappide rakendamiseks nõutava teadusliku ja tehnilise teabe peaks seega saama usaldusväärsetest allikatest ning tuleks tagada jätkusuutlikkus rannikupiirkondades, kus sellised õppekeskused tavaliselt asuvad.*
- (29) *Merekeskkonna teadusuuringute toetamine tuleks sätestada Euroopa Ühenduse seitsmendas teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse raamprogrammis (2007-2013).*
- (30) Järgmine samm hea keskkonnaseisundi saavutamise suunas peaks olema panna paika keskkonnavalvete sihid ja kehtestada kestva hindamise järelevalveprogrammid, mis võimaldaksid asjaomase akvatooriumi seisundit korrapäraselt hinnata.

- (31) Nende raamistike alusel peaksid liikmesriigid kehtestama ja rakendama meetmeprogrammid, mis on mõeldud hea keskkonnaseisundi saavutamiseks asjaomases akvatooriumis, arvestades samal ajal olemasolevaid ühenduse ja rahvusvahelisi nõudeid ja asjaomase merepiirkonna vajadusi.
- (32) Ehkki vajalikku täpset rõhuasetust arvestades on asjakohane, et neid meetmeid võtaksid liikmesriigid, on tegevuse sidususe tagamiseks ühenduses tervikuna ja seoses ülemaailmsel tasandil võetud kohustustega mõõdapääsmatu, et nii ettevalmistav raamistik kui meetmeprogrammid peaksid saama komisjoni heakskiidu.
- (33) ***Meetmeprogrammide kavandamine, rakendamine ja haldamine võib nõuda märkimisväärseid kulusi. Pidades silmas, et meetmeprogrammid on käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamise vahend, peaks ühendus panustama nimetatud programmide ettevalmistamise, rakendamise ja kooskõlastamise ajal liikmesriikide kulusitesse.***
- (34) Õigluse ja teostatavuse huvides on vaja ette näha sätted juhtumiks, kus liikmesriigil oleks võimatu saavutada seatud keskkonnavalaste sihtide täit ulatust.
- (35) Selles kontekstis on tarvis sätestada kahte tüüpi erijuhtumid. Esimene puudutab olukorda, milles liikmesriigil on võimatu oma keskkonnavalaseid sihte saavutada kas teise riigi tegevuse või tegevusetuse, looduslike põhjuste või väärastu jõu tõttu või selle liikmesriigi enda poolt võetud meetmete tõttu, mis lähtuvad keskkonnale osaks saavast negatiivsest mõjust tähtsamaks peetavatest üldistest huvidest. Sellistel juhtudel on vaja lubada liikmesriikidel võtta nende meetmeprogrammidesse kuuluvate meetmete asemel ajutisi meetmeid. Ajutiste meetmete mõte peaks olema vältida ohustatud mereakvatooriumi seisundi edasist halvenemist ja leevendada kahjulikku mõju asjaomases merepiirkonnas.
- (36) Teist tüüpi erijuhtum on selline, et liikmesriik leiab probleemi, mis mõjutab tema Euroopa mereakvatooriumi, võib-olla isegi kogu asjaomase merepiirkonna keskkonnaseisundit, kuid mida ei saa lahendada siseriiklikul tasandil võetavate meetmetega. Sellistel juhtudel tuleks ette näha, et komisjoni teavitatakse meetmeprogrammide esitamise raames.

- (37) Samas on vajalik, et erijuhtumite tarbeks mõeldud paindlikkus oleks ühenduse tasandil kontrolli all. Esimest tüüpi juhtumi puhul on seepärast asjakohane, et komisjoni poolt enne meetmeprogrammi heakskiitmist tehtava hindamise käigus võetaks nõuetekohaselt arvesse rakendatavate ajutiste meetmete tõhusust. Juhtudel, kui liikmesriik viitab meetmetele, mis lähtuvad ülekaalukatest üldistest huvidest, peaks komisjon tagama, et selle tagajärjel merekeskkonnas toimuvad nihked või muutused ei välista püsivalt ega sea ohtu hea keskkonnaseisundi saavutamist asjaomases merepiirkonnas.
- (38) Teist tüüpi erijuhtumi puhul peaks komisjon enne meetmeprogrammi heakskiitmist kaaluma asjaomase liikmesriigi võetud vaatenurga paikapidavust, see tähendab seisukohta, et siseriiklikul tasandil võetud meetmetest ei piisa, niisiis on vaja ühenduse tasandi meetmeid.
- (39) Pidades silmas mereökosüsteemide dünaamilist olemust ja nende looduslikku varieeruvust ning asjaolu, et neile avaldatav surve ja mõju varieerub vastavalt muutustele inimtegevuse erinevates mudelites ja kliimamuutuse mõjus, on oluline tunnistada, et hea keskkonnaseisundi määratlus on dünaamiline ja paindlik ning seda tuleb aja jooksul kohandada. Niisiis on kohane, et merekeskkonna kaitse oleks paindlik ja kohanduv. Seepärast on vaja ette näha merestrateegiate korrapärane ajakohastamine.
- (40) Samuti on vaja ette näha meetmeprogrammide ja nende ajakohastuste avaldamine ning vahearuannete esitamine komisjonile, milles kirjeldatakse programmi rakendamisel tehtud edusamme.
- (41) Laiema üldsuse kaasatuse tagamiseks merestrateegiate kehtestamisse, rakendamisse ja ajakohastamisse on vaja anda nõuetekohast teavet merestrateegiate eri elementide või nende ajakohastuste kohta, samuti taotluse korral esitada asjaomaseid taustadokumente ja teavet, mida kasutatakse merestrateegiate väljatöötamiseks.

- (42) On asjakohane, et komisjon peaks esitama esimese hindamisaruande käesoleva direktiivi rakendamise kohta kahe aasta jooksul pärast kõigi meetmeprogrammide saamist ja igal juhul hiljemalt **2017. aastaks**. Seejärel tuleks komisjoni edasised aruanded avaldada iga kuue aasta tagant.
- (43) Tuleks sätestada *standardite* kohanduste vastuvõtmine, *mis on seotud merekeskkonna seisundi hindamise, järelevalve, keskkonnavalaste sihtide ning andmeedastuse ja -töötamise tehniliste vormingutega*, et need oleksid kooskõlas *Euroopa Parlamendi ja nõukogu ...direktiiviga 2007/.../EÜ, millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE)*¹.
- (44) Kalanduse juhtimist reguleerivaid meetmeid võib võtta **muu hulgas** ühise kalanduspoliitika kontekstis, mis on sätestatud nõukogu 20. detsembri 2002. aasta määruses (EÜ) nr 2371/2002 ühisele kalanduspoliitikale vastava kalavarude kaitse ja säästva kasutamise kohta², tuginedes teaduslikele nõuannetele, ning seepärast **käsitletakse** neid **ka** käesolevas direktiivis. Kontrolli radioaktiivse materjali kasutamisest tuleneva merrejuhtimise ja heite üle reguleerivad *Euratom*i asutamislepingu artiklid 30 ja 31 ning käesolevas direktiivis seda seega ei käsitleta.
- (45) ***Tulevane ühise kalanduspoliitika reform peaks võtma arvesse kalastamise mõju keskkonnale ja käesoleva direktiivi eesmäärke.***
- (46) Kuna liikmesriigid ei ole võimelised täielikult saavutama võetavate meetmete eesmäärke, mida on nende ulatuse ja mõju tõttu parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus vastu võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (47) ***Liikmesriikide meetmed peavad lähtuma ettevaatuspõhimõttest ning ökosüsteemil põhinevast lähenemisest.***

¹ ELT ...

² ELT L 358, 31.12.2002, lk 59.

- (48) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja peetakse kinni iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtetest. Eelkõige püütakse sellega edendada kõrge keskkonnakaitse taseme ja keskkonna kvaliteedi parandamise lõimimist ühenduse poliitikasse kooskõlas säästva arengu põhimõttega, mis on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 37.
- (49) Käesoleva direktiivi kohaldamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta *otsusele* 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused¹,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

¹ ELT L 184, 17.7.1999, lk 23. *Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).*

I peatükk Üldsätted

Artikkel 1 Sisu

Käesolev direktiiv loob *raamistiku, mille piires liikmesriigid saavutavad merekeskkonnas hea keskkonnaseisundi hiljemalt 2017. aastaks ja võtavad kasutusele meetmed, mis:*

- a) *kaitsevad ja säilitavad merekeskkonda või võimaldavad selle taastumist või, kus teostatav, taastavad mere bioloogilise mitmekesisuse ja mereökosüsteemide struktuuri, funktsiooni ja protsessid;*
- b) *ennetavad ja kaotavad järk-järgult reostuse merekeskkonnas, et tagada oluliste mõjude või riskide puudumine mere bioloogilisele mitmekesisusele, mereökosüsteemidele, inimtervisele või mere õiguspärastele kasutusviisidele;*
- c) *püüavad mereteenuste ja -saaduste kasutamist ning muud tegevust merekeskkonnas tasemeni, mis on säästlik ja mis ei ohusta tulevaste põlvkondade merekasutusviise ja tegevust ega mere ökosüsteemide võimet vastata looduslikele ja inimese poolt tekitatud muutustele.*

Artikkel 2 Kohaldamisala

Käesolev direktiiv on kohaldatav kõigi Euroopa *mereakvatooriumide* suhtes *ja selles võetakse arvesse vajadust tagada assotsieerunud riikide ning ühinejariikide merekeskkonna kvaliteet.*

Artikkel 3
Kehtivad kohustused ja algatused

Käesolev direktiiv ei piira:

- a) liikmesriikide või ühenduse kehtivaid kohustusi ja algatusi ühenduse või rahvusvahelisel tasandil Euroopa mereakvatooriumi keskkonnakaitse suhtes; ega*
- b) liikmesriikide pädevust olemasolevates rahvusvahelistes institutsioonilistes struktuurides.*

Artikkel 4
Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) "Euroopa mereakvatoorium":*
 - kõik Euroopa veed, mis jäävad territoriaalvete ulatuse mõõtmiseks kasutatavast lähtejoonest mere poole, ulatudes liikmesriikide suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluva ala kaugeimasse otsa, sealhulgas kõigi nende vete särg ja selle aluspinnas; ja*
 - kogu loodeteala, mis asub liikmesriikide territooriumil või külgneb sellega, jäädes territoriaalvete ulatuse mõõtmiseks kasutatavast lähtejoonest maa poole, ja kogu maa või merepõhi, mida need veed vahelduvalt või lakkamatult katavad;*
- 2) "keskkonnaseisund" – kõnealuse akvatooriumi keskkonna üldine seisund, võttes arvesse:*

- a) sellesse kuuluvate mereökosüsteemide struktuuri, funktsiooni ja protsesse; ning
- b) akustilisi, bioloogilisi, keemilisi, kliimaatilisi, geograafilisi, geoloogilisi, füüsikalisi või füsiograafilisi komponente, tingimusi ja tegureid, mis üksteist vastastikku mõjutavad ning määravad punktis a osutatud mereökosüsteemide tingimusi, produktiivsust, kvaliteeti ja seisundit.

Punktis b osutatud komponendid, tingimused ja tegurid hõlmavad ka neid, mis tulenevad inimtegevusest, olenemata asjaolust, kas see tegevus toimub kõnealuses Euroopa mereakvatooriumis või sellest väljaspool;

3) *"hea keskkonnaseisund" – keskkonna seisund, mille korral:*

- a) *merekeskkonda kuuluvate mereökosüsteemide struktuur, funktsioon ja protsessid võimaldavad neil ökosüsteemidel funktsioneerida oma looduslikul isereguleerival viisil. Mereökosüsteemid säilitavad oma loodusliku vastupanuvõime suuremale keskkonnamuutusele;*
- b) *igasugust kõnealusel alal või väljaspool kõnealust ala toimuvat inimtegevust hallatakse nii, et selle kogusurve mereökosüsteemile oleks ühitatav hea keskkonnaseisundiga. Inimtegevus merekeskkonnas ei ületa säästlikku taset selle hindamiseks sobival geograafilisel alal. Merekeskkonnas säilib tulevaste põlvete kasutus- ja tegevuspotentsiaal;*
- c) *kaitstakse mere bioloogilist mitmekesisust ja mereökosüsteeme, välditakse nende olukorra halvenemist, taastumine on võimalik ning võimaluse piires taastatakse nende struktuur, funktsioon ja protsessid;*

- d) *reostust ja energiat, sealhulgas müra merekeskkonnas vähendatakse pidevalt, et tagada, et mõju või oht bioloogilisele mitmekesisusele, mere ökosüsteemidele, inimtervisele või mere seaduslikele kasutusviisidele väheneks miinimumini; ning*
 - e) *täidetud on kõik I lisas loetletud tingimused;*
- 4) *"reostus" – ainete või energia, sealhulgas müra otsene või kaudne juhtimine inimtegevuse tagajärjel merekeskkonda, mille tagajärjeks on või võib olla mõju, mis kahjustab mere bioloogilist mitmekesisust ja mereökosüsteeme, tekitab ohtu inimeste tervisele ning takistab mere õiguspäraseid kasutusviise;*
 - 5) *"kaitstud merealad" – alad, kus piiratakse või keelustatakse tegevus, mida seostatakse merekeskkonnale olulist survet ja/või mõju avaldavate teguritega. Kaitstud merealad määratakse liikmesriikide poolt kindlaks merestrateegia ettevalmistusfaasi käigus ja nad kuuluvad mere ruumilise planeerimise süsteemi, mis on järjepidev ühenduse, piirkondade ja allpiirkondade tasandil, ning kooskõlas ühenduse kehtivate rahvusvaheliste kohustustega.*

Artikkel 5

Merepiirkonnad ja allpiirkonnad

- 1. Liikmesriigid *rakendavad käesolevat direktiivi seoses järgmiste merepiirkondadega:*
 - a) Läänemeri;
 - b) Atlandi ookeani kirdeosa;

c) Vahemeri;

d) **Must meri.**

2. Liikmesriigid võivad konkreetse ala eripära arvessevõtmiseks rakendada käesolevat direktiivi lõikes 1 *osutatud mereakvatooriumide* alarajoonide alusel, tingimusel, et kõnealused alarajoonid on piiritletud **kooskõlas rahvusvaheliste lepingutega ja** järgmistele mere allpiirkondadele vastaval viisil:

a) Atlandi kirdeosas:

- i) Põhjameres, kaasa arvatud Kattegat, Inglise kanal ning Belgia, Taani, Prantsusmaa, Saksamaa, Madalmaade, Rootsi ja Ühendkuningriigi suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluv mereakvatoorium;
- ii) Keldi meres Iirimaa ja Ühendkuningriigi suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluv mereakvatoorium;
- iii) Biskaia lahes ja Ibeeria rannikul Prantsusmaa, Portugali ja Hispaania suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluv mereakvatoorium;
- iv) Atlandi ookeanis Assoori saarestikku ja Madeirat ümbritsev Portugali suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluv mereakvatoorium ning Kanaari saari ümbritsev Hispaania suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluv mereakvatoorium;

b) Vahemeres:

- i) Vahemere lääneosas Hispaania, Prantsusmaa ja Itaalia suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluv mereakvatoorium;
- ii) Aadria meres **Itaalia, Sloveenia ja Horvaatia** suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluv mereakvatoorium;

- iii) Joonia meres Kreeka, Itaalia ja Malta suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluv mereakvatoorium;
- iv) *Egeuse-Levanti* meres Kreeka ja Küprose suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluv mereakvatoorium.

Liikmesriigid teatavad komisjonile kõigist alarajoonidest *artikli 30 lõike 1* esimeses lõigus nimetatud kuupäevaks.

3. *Asjaomased liikmesriigid saavutavad iga merepiirkonnas Euroopa mereakvatooriumi hea keskkonnaseisundi hiljemalt aastaks 2017, kehtestades selle piirkonna merestrateegia ja rakendades seda vastavalt käesoleva direktiivi sätetele.*

Liikmesriigid määratlevad asjaomased haldusüksused iga merepiirkonna või allpiirkonna jaoks oma Euroopa mereakvatooriumis. Haldusüksused võtavad vajadusel arvesse olemasolevaid haldus-, järelevalve- ja võrdlusüksuseid, ning need määratakse kindlaks koordinaatide kaudu vastavas merestrateegias.

Liikmesriigid teatavad komisjonile kõigist määratletud haldusüksustest artikli 30 lõike 1 esimeses lõigus nimetatud kuupäevaks.

Artikkel 6 Merestrateegiad

- 1. *Liikmesriigid saavutavad hea keskkonnaseisundi merestrateegiate kehtestamise ja rakendamise teel.*
- 2. *Samasse merepiirkonda kuuluvad liikmesriigid tagavad, et koostatakse üks ühine merestrateegia piirkonna või allpiirkonna kohta selle akvatooriumi puhul, mis kuulub nimetatud piirkonnas nende suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla. Iga liikmesriik töötab vastavalt järgmisele tegevuskavale iga asjaomase merepiirkonna jaoks oma Euroopa akvatooriumis välja merestrateegia:*

- a) Ettevalmistamine:
 - i) asjaomase akvatooriumi *praeguse* keskkonnaseisundi ja inimtegevusest sellele tuleneva keskkonnamõju esialgne hindamine kooskõlas *artikliga 10*, mis peab olema lõpule viidud ...^{*};
 - ii) *asjaomase akvatooriumi* hea keskkonnaseisundi piiritlemine kooskõlas *artikli 11* lõikega 1, mis peab olema kehtestatud ...^{*};
 - iii) keskkonnavalaste sihtide kogumi kehtestamine kooskõlas *artikli 12* lõikega 1 ...^{**};
 - iv) sihtide pidevaks hindamiseks ja korrapäraseks ajakohastamiseks mõeldud seireprogrammi kehtestamine ja rakendamine kooskõlas *artikli 13* lõikega 1 ...^{**}, välja arvatud juhtudel, kui asjaomastes ühenduse õigusaktides on sätestatud teisiti;
- b) Meetmeprogrammid:
 - i) hiljemalt **2012. aastaks** hea keskkonnaseisundi saavutamiseks mõeldud meetmeprogrammi väljatöötamine kooskõlas *artikli 16* lõigetega 1, 3 ja 5;
 - ii) punktis i ettenähtud programmi *käivitamine* hiljemalt **2014. aastaks** kooskõlas *artikli 16* lõikega 8.

3. ***Kui liikmesriigid, kes jagavad akvatooriumi teatavas merepiirkonnas või allpiirkonnas, nõustuvad rakendama lõike 2 punktides a ja b toodud samme ettenähtust kiiremini, teatavad nad oma muudetud ajakavast komisjonile ja toimivad vastavalt.***

Kõnealused liikmesriigid saavad keskkonna parandamiseks tehtavate suuremate jõupingutuste eest ELilt sobivat toetust vastava ala pilootalaks nimetamise kaudu.

Lõike 2 punktidega a ja b ei takistata ühelgi liikmesriigil säilitada või kehtestada rangemaid kaitsemeetmeid.

^{*} **2 aastat** pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

^{**} **3 aastat** pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

4. *Liikmesriigid kehtestavad asjakohased mehhanismid selle tagamiseks, et töötataks välja lõikes 2 kirjeldatud meetmed artiklite 10, 11, 12, 13 ja 16 suhtes ning neid rakendatakse kooskõlas artikliga 8, viisil, mille kohaselt esitatakse üks ühine merestrateegia iga piirkonna jaoks ning antakse ühiselt aru kõnealustes artiklites nimetatud komponentide kohta.*

Iga merepiirkonna kohta koostab liikmesriik või pädev asutus kolme kuu jooksul aruande ning esitab selle komisjonile ja asjaomastele liikmesriikidele.

5. *Läänemere piirkond võiks olla merestrateegia rakendamisel pilootalaks. Helsingi komisjoni (HELCOM) poolt loodav eelseisev Läänemere tegevuskava võiks olla sel eesmärgil kasulik vahend.*

Ühised meetmeprogrammid Läänemere piirkonnale kooskõlas artikli 16 lõike 1 punktidega a ja b töötatakse välja asjaomase piirkonna liikmesriikide poolt hiljemalt aastaks 2010, et saavutada hea keskkonnaseisund Läänemere piirkonnas.

Artikkel 7 Merekaitsealad

1. *Liikmesriigid määravad oma strateegiates kindlaks merekaitsealadeks nimetatavate piirkondade ja allpiirkondade kaitsemeetmed.*

Osana oma strateegiatest iga piirkonna ja allpiirkonna kohta võtavad liikmesriigid vajaduse korral ka meetmeid, et luua suletud merelooduskaitsealad eesmärgiga kaitsta ja säilitada kõige haavatavamaid mereökosüsteeme ja bioloogilist mitmekesisust.

2. *Meetmeprogramme kehtestav liikmesriik kaasab teiste seas programmi kuuluvate meetmete hulka ruumilised kaitsemeetmed, sisaldades lisaks erilistele säilitusaladele vastavalt direktiivile 92/43/EMÜ erilisi kaitsealad vastavalt nõukogu 2. aprilli 1979. aasta direktiivile 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta¹ (linnudirektiiv), ning kaitstud merealad, nagu on kokku lepitud bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osapoolte konverentsi otsusega VII/5, ning lisaks mis tahes muudest rahvusvahelistest või piirkondlikest kokkulepetest, mille osapooleks ühendus on, tulenevaid kaitsemeetmeid.*

¹ EÜT L 103, 25.4.1979, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 807/2003 (ELT L 122, 16.5.2003, lk 36).

3. *Liikmesriigid tagavad, et need alad aitavad kaasa kaitstud merealade sidusa ja esindusliku võrgustiku loomisele hiljemalt aastaks 2012. Võrgustik sisaldab piisava suurusega alasid, mida kaitstakse täielikult kaevetööstusega seotud kasutuse eest, et kaitsta muu hulgas kudemis-, kasvu- ja toitumispaiku, ning teha võimalikuks ökosüsteemide terviklikkuse, struktuuri ja funktsioneerimise alalhoid või taastumine.*
4. *Liikmesriigid loovad selliste kaitstud merealade jaoks ühe või mitu registrit, mille loomine peab olema lõpule viidud hiljemalt ...*.*
5. *Registri/registrite sisu peab olema avalikkusele kättesaadav.*
6. *Kaitstud merealade registrit/registreid iga merepiirkonna või allpiirkonna kohta vaadatakse perioodiliselt läbi ja ajakohastatakse.*

Artikkel 8

Koostöö ja kooskõlastamine kolmandate riikidega

1. *Käesoleva direktiivi kohaldamisel kooskõlastavad samasse merepiirkonda või allpiirkonda kuuluva mereakvatooriumiga liikmesriigid oma meetmeid **ning teevad koostööd**.*

*Kui see on otstarbekas ja asjakohane, kasutavad liikmesriigid selles merepiirkonnas või allpiirkonnas juba loodud institutsioonilisi struktuure **ning võimaluste piires seal algatatud programme ja tegevusi, millesse tehakse vajalikud kohandused eesmärgiga viia need kooskõlla artikliga 22.***

2. *Merestrateegia loomisel ja rakendamisel teevad **liikmesriigid kõik**, et kooskõlastada oma meetmeid:*
 - a) *kolmandate riikidega, kelle suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuulub osa **kõnealuse merepiirkonna meretsoonidest**;*

* *Kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.*

- b) *kolmandate riikidega, kelle lipuga märgistatud alused tegutsevad kõnealuses merepiirkonnas; ja*
- c) *kolmandate riikidega, kes on maaga piiratud, kuid kelle territooriumil on koondunud või hajus reostuseallikas, mis kandub kõnealusesse merepiirkonda jõgede või atmosfääri kaudu.*

Selles kontekstis lähtuvad liikmesriigid niivõrd kui võimalik olemasolevatest programmidest ja tegevustest, mis on välja töötatud rahvusvahelistest kokkulepetest tulenevate struktuuride raames.

Rahvusvaheliste ja piirkondlike lepingute kontekstis, mille ühendus on sõlminud organisatsioonide ja kolmandate riikidega, kellel on suveräänsed õigused või jurisdiktsioon:

- *Euroopa mereakvatooriumiga pürnevate akvatooriumide üle;*
- *Euroopa mereakvatooriumis tegutsevate aluste üle; ning*
- *maismaa üle, mis võib põhjustada Euroopa mereakvatooriumi saastumist;*

edendavad liikmesriigid ja komisjon merestrateegia meetmete ja programmide vastuvõtmist vastavalt II ja III peatüki sätetele.

3. *Komisjon kehtestab aastaks 2007 regulatiivse raamistiku, mis keskendub keskkonnakriteeriumidele, tagamaks, et enne suuri infrastruktuuriprojekte merekeskkonnas konsulteeritaks kõigi asjakohaste sidusgruppidega.*
4. *Euroopa Liidu toetuseid, nt ühise põllumajanduspoliitika raames, võib eraldada üksnes sidusgruppidele, kes suudavad näidata, et nende tegevus on toitainete seisukohast tasakaalus, s.t nad ei ole seotud suureulatuslike toitainete lekkimisega veekogudesse.*

Artikkel 9
Pädevad **siseriiklikud** asutused

1. Liikmesriigid määravad *artikli 30* lõike 1 esimeses lõigus nimetatud kuupäevaks igale asjaomasele merepiirkonnale käesoleva direktiivi rakendamiseks seoses oma Euroopa mereakvatooriumiga pädeva asutuse.

Kuue kuu jooksul sellest kuupäevast esitavad liikmesriigid komisjonile oma määratud pädevate asutuste nimekirja koos *II lisas* loetletud teabega.

Samal ajal saadavad liikmesriigid komisjonile siseriiklike pädevate asutuste nimekirja kõigi asjakohaste rahvusvaheliste organite kohta, milles nad on osalised.

2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni kõigist lõike 1 kohaselt esitatud andmetes tehtud muudatustest kolme kuu jooksul pärast kõnealuste muudatuste jõustumist.

II peatükk
Merestrategiad: ettevalmistus

Artikkel 10
Hindamine

1. Liikmesriigid teostavad **igas merepiirkonnas** oma Euroopa mereakvatooriumi esialgse hindamise, mis seisneb järgmises:
 - a) selle akvatooriumi oluliste parameetrite, **funktsioonide** ja praeguse keskkonnaseisundi analüüs, mis põhineb *III lisa* tabelis 1 toodud mittetäielikul elementide nimekirjal ning hõlmab elupaigatüüpe, bioloogilisi komponente, füüsikalisi-keemilisi omadusi ja hüdro-morfoloogiat;
 - b) selle **akvatooriumi keskkonnaseisundile** osaks saava surve ja mõju, sealhulgas inimtegevuse analüüs, mis:

- i) põhineb *III lisa* tabelis 2 toodud mittetäielikul elementide nimekirjal;
 - ii) *hõlmab kumulatiivseid ja sünergeetilisi mõjusid ning tuvastatavaid suundumusi; ning*
 - iii) *võtab arvesse asjaomaseid hinnanguid, mis on valminud kooskõlas kehtivate Euroopa õigusaktidega;*
- c) selle kasutuse ja merekeskkonna olukorra halvenemisega kaasnevate kulude majanduslik ja sotsiaalne analüüs.
2. Lõikes 1 nimetatud analüüsides võetakse arvesse direktiivi 2000/60/EÜ vastavate sätetega reguleeritud ranniku-, ülemineku- ja territoriaalvetega seotud elemente, *samuti nõukogu 21. mai 1991. aasta direktiivi 91/271/EMÜ asulareovee puhastamise kohta¹, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. veebruari 2006. aasta direktiivi 2006/7/EÜ, mis käsitleb suplusvee kvaliteedi juhtimist² ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... direktiivi .../.../EÜ, mis käsitleb keskkonnakvaliteedi standardeid veepoliitika valdkonnas ja millega muudetakse direktiivi 2000/60/EÜ³, et anda merekeskkonna seisundile igakülgne hinnang.*
3. *Vastavalt lõikele 1 püüavad hinnangut ettevalmistavad liikmesriigid iga merepiirkonna puhul vastavalt artikli 6 lõikele 3 läbiviidava koordineerimise teel tagada, et:*
- a) *samasse merepiirkonda kuuluvate liikmesriikide hindamismeetodid oleksid omavahel kooskõlas;*
 - b) *arvestataks piiriüleseid mõjusid ja parameetreid; ning*
 - c) *arvestataks samasse merepiirkonda kuuluvate liikmesriikide arvamusega.*
4. *Esialgsest hindamisest tulenevad andmed ja teave tehakse Euroopa Keskkonnaagentuurile ning asjaomastele piirkondlikele mere- ja kalandusorganisatsioonidele ning -asutustele kättesaadavaks hiljemalt kolme kuu jooksul pärast nimetatud hindamise lõpetamist, et neid saaks kasutada üleeuroopalistes merekeskkonna hindamistes, eriti ülevaates merekeskkonna seisundist ühenduses artikli 23 lõike 3 punkti b alusel.*

¹ EÜT L 135, 30.5.1991, lk 40. Direktiivi on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

² ELT L 64, 4.3.2006, lk 37.

³ ELT ...

Artikkel 11
Hea keskkonnaseisundi piiritlemine

1. Liikmesriigid määravad *artikli 10* lõike 1 kohaselt tehtud esialgse hindamise alusel iga asjaomase merepiirkonna puhul Euroopa mereakvatooriumi hea keskkonnaseisundi ***spetsiifiliste*** parameetrite kogumi, tuginedes ***I ja III lisas*** ettenähtud üldistele kvalitatiivsetele tunnustele, kriteeriumidele ja standarditele.

Nad võtavad ***muu hulgas*** arvesse ***I ja III lisas*** loetletud elemente, ***mis puudutavad*** elupaigatüüpe, bioloogilisi komponente, füüsikalis-keemilisi omadusi ***ja*** hüdro-morfoloogiat.

2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni *artikli 10* lõike 1 kohaselt tehtud hindamisest ja käesoleva artikli lõike 1 kohaselt tehtud piiritlemisest hiljemalt kolm kuud pärast viimase ***lõpuleviimist***.

Artikkel 12
Keskkonnavalaste sihtide kehtestamine

1. Liikmesriigid kehtestavad *artikli 10* lõike 1 kohaselt tehtud esialgse hindamise alusel kogu oma Euroopa mereakvatooriumi kohta ***ühiselt ühtse*** keskkonnavalaste sihtide, ***mis on kavandatud hea keskkonnaseisundi saavutamiseks hiljemalt aastaks 2017*** ja nendega seotud indikaatorite igakülgse kogumi, võttes arvesse ***IV lisas*** toodud parameetrite mittetäielikku nimekirja.

Nende sihtide ja indikaatorite väljatöötamisel võtavad liikmesriigid arvesse siseriiklikul, ühenduse või rahvusvahelisel tasandil sama akvatooriumi suhtes sätestatud olemasolevate keskkonnavalaste sihtide jätkuvat kohaldamist, ***ning tagavad, et asjakohaseid piiriüleseid mõjusid ja piiriüleseid iseärasusi võetakse samuti arvesse.***

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile keskkonnavalastest sihtidest hiljemalt kolme kuu jooksul pärast nende kehtestamist.

Artikkel 13
Seireprogrammide kehtestamine

1. Liikmesriigid kehtestavad ja rakendavad *artikli 10* lõike 1 kohaselt tehtud esialgse hindamise alusel kooskõlastatud seireprogrammi oma Euroopa mereakvatooriumi keskkonnaseisundi pidevaks hindamiseks *III ja V lisas* toodud nimekirjade alusel ja toetudes *artikli 12* kohaselt kehtestatud keskkonnanalastele sihtidele.

Need programmid on kooskõlas merepiirkondade või allpiirkondadega ning tuginevad hindamist ja seiret käsitlevatele asjaomaste ühenduse õigusaktide, *eelkõige direktiivide 79/409/EMÜ ja 92/43/EMÜ* või rahvusvaheliste lepingute sätetele, *või ühenduse algatustele ruumiteabe infrastruktuuri ning üleilmse keskkonna- ja turvaseire (GMES) kohta, eriti merekeskkonnas, niivõrd kui sellised nõuded on seotud liikmesriikide Euroopa akvatooriumiga eelpoolmainitud merepiirkonnas.*

2. Liikmesriigid *koostavad iga merepiirkonna või allpiirkonna jaoks seireprogrammi vastavalt lõikele 1 ning võtavad koordineerimise huvides kasutusele vajalikud meetmed tagamaks, et:*
 - a) seiremeetodid on kooskõlas kõigis liikmesriikides ja põhinevad selgelt määratletud ühistel sihtidel;*
 - b) võetakse arvesse asjakohaseid piiriüleseid mõjusid ja piiriüleseid iseärasusi.*
3. Kui see on asjakohane, võtab komisjon *artikli 28* lõikes 2 sätestatud korras vastu spetsifikatsioonid ja standardiseeritud meetodid seireks ja hindamiseks, mis arvestavad olemasolevate kohustustega ja tagavad seire- ja hindamistulemuste võrreldavuse.

4. *Nimetatud seireprogrammidest tulenevad andmed ja teave tehakse Euroopa Keskkonnaagentuurile ning asjaomastele piirkondlikele mere- ja kalandusorganisatsioonidele ja -asutustele kättesaadavaks hiljemalt kolm kuud pärast nimetatud programmide lõpetamist, et neid saaks kasutada üleeuroopalistes merekeskkonna hindamistes, eriti ülevaates merekeskkonna seisundist ühenduses artikli 23 lõike 3 punkti b alusel.*

Artikkel 14 Merereostus

Liikmesriigid võtavad vastu meetmeid ja programme, mis võimaldavad merereostust avastada ja jälgida.

Artikkel 15 Heakskiit

Kõigi artikli 10 lõike 1, artikli 11 lõike 2, artikli 12 lõike 2 ja artikli 13 lõike 2 alusel tehtud teavitamiste alusel hindab komisjon iga merepiirkonna raames ja iga liikmesriigi puhul, kas teatatud elemendid moodustavad käesoleva direktiivi nõuetele vastava raamistiku.

Kõnealuste hindamiste läbiviimisel arvestab komisjon eri merepiirkondade piires ja kogu ühenduses kasutusel olevate raamistike sidusust.

Hindamise otstarbel võib komisjon paluda asjaomasel liikmesriigil esitada täiendavat teavet, mis on talle otsuse tegemiseks vajalik.

Kuue kuu jooksul pärast teate saamist artikli 13 kohaselt kehtestatud seireprogrammide kohta võib komisjon mis tahes liikmesriigi puhul otsustada raamistiku või selle mis tahes elemendi tagasi lükata *põhjendusega*, et see ei vasta käesolevale direktiivile.

III peatükk Merestrategiad: meetmeprogrammid

Artikkel 16 Meetmeprogrammid

1. Liikmesriigid teevad iga asjaomase merepiirkonna puhul kindlaks meetmed, mida tuleb võtta kogu nende Euroopa mereakvatooriumis hea keskkonnaseisundi saavutamiseks vastavalt *artikli 11* lõikele 1.

Need meetmed töötatakse välja *artikli 10* lõike 1 kohaselt tehtava esialgse hindamise alusel ja lähtudes *artikli 12* lõike 1 kohaselt kehtestatud keskkonnavalastest sihtidest, võttes arvesse *VI lisas* loetletud meetmetüüpe, ***asjakohaseid piiriüleseid mõjusid ja iseärasusi, ning need meetmed põhinevad järgmistel keskkonnavalastel põhimõtetel:***

- a) ***ettevaatuspõhimõte ja põhimõtted, mis näevad ette ennetavat tegevust, mille kohaselt tuleks keskkonnakahjustus esmajärjekorras heastada kahjustuse kohas ja saastaja peaks maksma;***
- b) ***ökosüsteemil põhinev lähenemine.***

Liikmesriigid otsustavad, milliseid meetmeid tuleb vastavalt artiklile 14 võtta seoses merereostuse jälgitavuse ja avastatavusega.

2. ***Liikmesriikide meetmeprogrammid sisaldavad ruumilisi kaitsemeetmeid. Need meetmed sisaldavad lisaks erilistele säilitusaladele vastavalt direktiivile 92/43/EMÜ erilisi kaitsealasid vastavalt direktiivile 79/409/EMÜ ning kaitstud merealasid, nagu on kokku lepitud bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osapoolte konverentsi otsusega VII/5, ning lisaks mis tahes muudest rahvusvahelistest või piirkondlikest kokkulepetest, mille osapoolteks ühendus on, tulenevaid kaitsemeetmeid.***

Liikmesriigid tagavad, et need alad aitavad kaasa kaitstud merealade sidusa ja esindusliku võrgustiku loomisele hiljemalt aastaks 2012. Võrgustik sisaldab piisava suurusega alasid, mida kaitstakse täielikult kaevetööstusega seotud kasutuse eest, et kaitsta muu hulgas kudemis-, kasvu- ja toitumispaiku, ning teha võimalikuks ökosüsteemide terviklikkuse, struktuuri ja funktsioneerimise alalhoid või taastumine.

3. Liikmesriigid integreerivad lõike 1 alusel väljatöötatud meetmed meetmeprogrammi, võttes arvesse asjaomaste ühenduse õigusaktide või rahvusvaheliste lepingute kohaselt nõutavaid meetmeid. *Eelkõige võtavad liikmesriigid nõuetekohaselt arvesse direktiivi 91/271/EMÜ, direktiivi 2006/7/EÜ ja direktiivi .../.../EÜ (mis käsitleb keskkonnakvaliteedi standardeid veepoliitika valdkonnas) rakendamisest tulenevaid eeliseid.*

4. *Meetmeprogramm hõlmab:*

- a) *ranniku-, ülemineku- ja territoriaalvetega seotud meetmeid vastavalt direktiivile 2000/60/EÜ; ning*
- b) *merekaitsealade kaitsemeetmeid vastavalt artiklile 7.*

5. Meetmeprogrammi koostamisel lõike 3 kohaselt võtavad liikmesriigid nõuetekohaselt arvesse säästvat arengut ja eelkõige kavandatud meetmete ühiskondlikku ja majanduslikku mõju. *Liikmesriigid loovad haldusraamistikud ja programmid, mis võimaldavad mereküsimustega tegelemist läbi mitme tegevussektori, et ühitada keskkonnateadus ja -meetmed kõnealuse valdkonna majandusliku, sotsiaalse ja haldusliku arenguga ja saada taolisest vastastoimest kasu.*

Liikmesriigid tagavad meetmete kulutõhususe ja tehnilise teostatavuse ning viivad enne iga uue meetme rakendamist läbi mõju hindamisi, sealhulgas üksikasjalikke tulude ja kulude analüüse.

6. Liikmesriigid näitavad oma meetmeprogrammides ära, kuidas meetmeid rakendada kavatsetakse ja kuidas need aitavad kaasa artikli 12 lõike 1 alusel kehtestatud keskkonnavalaste sihtide saavutamisele.

7. Liikmesriigid teatavad komisjonile ja teistele asjaomastele liikmesriikidele oma meetmeprogrammidest kolme kuu jooksul nende lõpuleviimisest.
8. Arvestades *artiklit 19*, tagavad liikmesriigid programmide *käivitamise* kahe aasta jooksul nende lõpuleviimisest.
9. ***Pärast kõigi huvitatud osapooltega konsulteerimist sätestab komisjon ...* artikli 28 lõikes 2 osutatud korras üksikasjalikud kriteeriumid ja standardid ookeanide hea haldamise põhimõtete kohaldamiseks.***

Artikkel 17
Erandid

1. Kui ***vastavalt artikli 16 lõikele 1 meetmeprogrammi koostanud*** liikmesriik tuvastab ***juhtumi, mille puhul*** ükskõik millisel järgmistest põhjustest ei saa keskkonnaalaseid sihte ***ja head keskkonnaseisundit*** selle liikmesriigi võetavate meetmetega saavutada, identifitseerib ta selle ***juhtumi*** selgelt oma meetmeprogrammis ja esitab komisjonile oma seisukoha põhjendamiseks vajalikud ***selgitused***:
 - a) ***keskkonnaalane siht ei puuduta seda liikmesriiki omaduse tõttu, millest tuleneb, et see liikmesriik ei ole asjaomane;***
 - b) ***vastavalt ühenduse õigusele ei kuulu kõnealuse meetme või kõnealuste meetmete võtmise õigus üksnes sellele liikmesriigile;***
 - c) ***vastavalt rahvusvahelisele õigusele ei kuulu kõnealuse meetme või kõnealuste meetmete võtmise õigus üksnes sellele liikmesriigile;***
 - d) ***teise liikmesriigi, kolmanda riigi, Euroopa Ühenduse või mõne muu rahvusvahelise organisatsiooni*** tegevus või tegevusetus;
 - e) looduslikud põhjused või vääramatu jõud;

* ***Kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.***

- f) kliimamuutused;*
- g) mereakvatooriumi füüsikaliste omaduste nihked või muutused, mis tulenevad tähtsamaks peetavatest prioriteetsetest üldistest huvidest tingitud meetmetest.*
2. *Iga lõike 1 punktis b, c, d, e või f kirjeldatud põhjusele tuginev liikmesriik lisab oma meetmeprogrammi asjakohaseid ajutisi meetmeid, mis vastavad ühenduse ja rahvusvahelisele õigusele, et vähendada Euroopa mereakvatooriumi hea keskkonnaseisundi saavutamise puudujääki asjaomases merepiirkonnas.*
3. *Iga lõike 1 punktis g kirjeldatud põhjusele tuginev liikmesriik tagab selle, et nihked või muutused ei välista püsivalt ega sea ohtu hea keskkonnaseisundi saavutamist asjaomases merepiirkonnas.*
4. *Kui liikmesriik tugineb lõike 1 punktis b kirjeldatud põhjusele ja komisjon nõustub selle paikapidavusega, võtab komisjon oma volituste piires kohe kõnealuse keskkonnavalase sihi saavutamiseks vajalikud meetmed.*

Artikkel 18
Teave

Kui liikmesriik leiab probleemi, mis mõjutab tema Euroopa mereakvatooriumi ja mida ei saa lahendada siseriiklikul tasandil võetavate meetmetega, teatab ta sellest komisjonile ja esitab oma seisukoha põhjendamiseks vajalikud tõendid.

Artikkel 19 Heakskiit

Artikli 16 lõike 7 alusel tehtud meetmeprogrammidest teavitamise alusel hindab komisjon, kas teatatud programmidest piisab iga liikmesriigi puhul hea keskkonnaseisundi saavutamiseks vastavalt *artikli 11 lõike 1* piiratlusele.

Kõnealuse hindamise läbiviimisel arvestab komisjon ühenduses kasutusel olevate meetmeprogrammide sidusust.

Hindamise otstarbel võib komisjon paluda asjaomasel liikmesriigil esitada täiendavat teavet, mis on talle otsuse tegemiseks vajalik.

Kuue kuu jooksul pärast teate saamist meetmeprogrammide kohta võib komisjon mis tahes liikmesriigi puhul otsustada programmi või selle *mis tahes* aspekti tagasi lükata põhjendusega, et see ei vasta käesolevale direktiivile.

IV peatükk Ajakohastamine, aruanded ja avalik teave

Artikkel 20 Ajakohastamine

1. Liikmesriigid tagavad seoses iga asjaomase merepiirkonnaga oma merestrateegiate ajakohasuse.
2. Lõike 1 kohaldamisel vaatavad liikmesriigid iga kuue aasta järel pärast nende esialgset kehtestamist läbi oma *merestrateegiate* järgmised elemendid:

- a) esialgne hindamine ja hea keskkonnaseisundi piiritlemine, mis on ette nähtud vastavalt *artikli 10 lõikes 1 ja artikli 11 lõikes 1*;
 - b) *artikli 12 lõike 1 kohaselt kehtestatud keskkonnavalasid sihid*;
 - c) *artikli 13 lõike 1 kohaselt kehtestatud seireprogrammid*;
 - d) *artikli 16 lõike 3 kohaselt kehtestatud meetmeprogrammid*.
3. Lõikes 2 ettenähtud läbivaatamise järel tehtavate ajakohastuste üksikasjad saadetakse komisjonile ja teistele asjaomastele liikmesriikidele kolme kuu jooksul nende avaldamisest kooskõlas *artikli 22 lõikega 4*.
4. *Artikleid 15 ja 19 kohaldatakse mutatis mutandis*.

Artikkel 21
Vahearuanded

Liikmesriigid esitavad kolme aasta jooksul iga meetmeprogrammi või selle ajakohastuse avaldamisest vastavalt *artikli 22 lõikele 4* komisjonile vahearuande, milles kirjeldatakse kõnealuse programmi elluviimisel tehtud edusamme.

Artikkel 22
Avalik arutelu ja teave

1. Kooskõlas *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta direktiiviga 2003/35/EÜ, milles sätestatakse üldsuse kaasamine teatavate keskkonnaga seotud kavade ja programmide koostamisse*¹, tagavad liikmesriigid kõigi huvitatud poolte aktiivse osalemise käesoleva direktiivi rakendamises, eelkõige II ja III peatükis ettenähtud merestrateegiate kehtestamises ja nende ajakohastamises vastavalt *artiklile 20*.

¹ *ELT L 156, 25.6.2003, lk 17.*

2. *Vastavalt lõikele 1 kaasavad liikmesriigid võimaluse korral huvitatud osapooled, kasutades selleks olemasolevaid haldusasutusi ja -struktuure, sealhulgas piirkondlikke merekonventsioone, teaduslikke nõuandvaid asutusi ja piirkondlikke nõuandekomisjone (RAC).*
3. *Liikmesriigid asutavad konsulteerimise ja regulaarse teabevahetuse struktuuri, kaasates asjaomased kohalikud asutused, eksperdid, valitsusvälised organisatsioonid ja kõik asjaomased merepiirkonna või allpiirkonna osalised. Kõnealune struktuur tuleb otseselt ühendada piirkondlike nõuandekomisjonidega, mida toetab EL.*
4. Liikmesriigid avaldavad ja teevad üldsusele märkuste tegemiseks kättesaadavaks merestrateegiate või nendega seotud ajakohastuste avalikud kokkuvõtted:
 - a) esialgne hindamine ja hea keskkonnaseisundi piiritlemine, mis on ette nähtud vastavalt artikli 10 lõikes 1 ja artikli 11 lõikes 1;
 - b) artikli 12 lõike 1 kohaselt kehtestatud keskkonnavalasid sihid;
 - c) artikli 13 lõike 1 kohaselt kehtestatud seireprogrammid;
 - d) artikli 16 lõike 3 kohaselt kehtestatud meetmeprogrammid.
5. Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivile 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu kohta¹, tehakse nõudmisel kättesaadavaks taustdokumendid ja -teave, mida on kasutatud merestrateegiate väljatöötamisel. Eelkõige tehakse avalikkusele Interneti teel ja mis tahes muude asjakohaste sidevahenditega kättesaadavaks esialgsest hindamisest ja seireprogrammidest tulenevad andmed ja teave.

Liikmesriigid annavad komisjonile tema ülesannete täitmiseks kõnealuste andmete ja teabega seoses piiramatut juurdepääsu ja kasutusõigused.

¹ ELT L 41, 14.2.2003, lk 26.

Artikkel 23
Komisjoni aruanded

1. Komisjon avaldab esimese hindamisaruande käesoleva direktiivi rakendamise kohta kahe aasta jooksul pärast kõigi meetmeprogrammide saamist ja igal juhul hiljemalt **2017. aastaks**.

Seejärel avaldab komisjon edasised aruanded iga kuue aasta tagant.

Komisjon esitab aruanded Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

2. ***Komisjon avaldab hiljemalt ...* aruande, tuues esile mis tahes käesoleva direktiivi võimalike paranduste ning artiklis 3 nimetatud kohustuste ja algatuste omavahelised vastuolud.***

Aruanne esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

3. Lõikes 1 sätestatud aruanded sisaldavad järgmist:

- a) ülevaade käesoleva direktiivi rakendamisel tehtud edusammudest;
- b) ülevaade merekeskkonna seisundist ühenduses, mis on koostatud koostöös Euroopa Keskkonnaagentuuriga ning asjaomaste piirkondlike mere- ja kalandusorganisatsioonide ja -asutustega;
- c) ülevaade merestrateegiatest koos soovitud nendega parandamise kohta;
- d) kokkuvõtte kõigist komisjoni poolt *artikli 19* kohaselt tehtud hindamistest seoses liikmesriikidelt *artikli 18* kohaselt laekunud teabega;
- e) kokkuvõtte kõigile *artikli 21* alusel liikmesriikide poolt komisjonile esitatud aruannetele antud vastustest;
- f) kokkuvõtte vastustest Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt eelmistele merestrateegiate kohta tehtud märkustele.

* ***Neli aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.***

4. ...* esitab komisjon aruande ühenduse jaoks olulise Arktika akvatooriumi merekeskkonna seisundi kohta ning teeb vajaduse korral Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku asjakohaste meetmete kohta selle akvatooriumi kaitsmiseks sarnaselt Antarktikale, määrates selle kui "rahule ja teadusele pühendatud kaitseala".

Liikmesriigid, kelle Euroopa mereakvatoorium hõlmab akvatooriumi Arktikas, teevad esialgse hindamise nende vete suhtes kättesaadavaks Arktika nõukogule.

Artikkel 24

Arenguaruanne kaitstud alade kohta

...* esitab komisjon arenguaruande kaitsealade ja ajaliste/piirkondlike sulgemiste globaalse võrgustiku loomise kohta, et kaitsta kasvualasid ja -perioode kooskõlas bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osapoolte konverentsi otsusega VII/5 võetud kohustustega, ning ühendusepoolse panuse kohta sellise võrgustiku saavutamisel.

Sellel alusel teeb komisjon ettepaneku, vastavalt vajadusele ja asutamislepingus kehtestatud menetluste kohaselt mis tahes täiendavate ühenduse meetmete kohta, mis on vajalikud esindusliku kaitstud merealade võrgustiku sihi saavutamiseks aastaks 2012.

Artikkel 25

Käesoleva direktiivi läbivaatamine

1. Komisjon vaatab käeoleva direktiivi üle hiljemalt ...** ja esitab *Euroopa Parlamendile ja nõukogule kõik* muutmisettepanekud, *mis on vajalikud, et:*
- a) *hõlbustada hea keskkonnaseisundi saavutamist Euroopa mereakvatooriumis, kui seda ei ole 2017. aastaks saavutatud;*
 - b) *hõlbustada hea keskkonnaseisundi säilimist Euroopa mereakvatooriumis, kui see on 2017. aastaks saavutatud.*

* *Kahe aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist.*

** *10 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.*

2. *Komisjon arvestab muu hulgas esimest hindamisaruannet, mis on koostatud artikli 23 lõike 1 kohaselt.*

Artikkel 26
Ühenduse rahastamine

1. *Arvestades, et merestrateegia kehtestamine on loomupäraselt prioriteet, toetatakse käesoleva direktiivi rakendamist ühenduse rahastamisvahenditega alates 2007. aastast.*
2. *Euroopa Liit kaasfinantseerib liikmesriikide koostatud programme vastavalt olemasolevatele rahastamisvahenditele.*

V peatükk
Lõppsätted

Artikkel 27
Tehnilised kohandused

1. *III, IV ja V lisa kohandatakse artikli 28 lõikes 3 sätestatud korras vastavalt teaduse ja tehnika arengule, võttes arvesse artikli 20 lõikes 2 nimetatud merestrateegiate ülevaatamise ja ajakohastamise tähtaegu.*
2. Vajadusel võib komisjon artikli 28 lõikes 3 sätestatud korras võtta vastu järgmise:
 - a) standardid III, IV ja V lisa kohaldamiseks;
 - b) tehnilised vormingud andmete, sealhulgas statistiliste ja kartograafiliste andmete edastamiseks ja töötlemiseks.

Artikkel 28
Komitee

1. Komisjoni abistab direktiivi 2000/60/EÜ *artikli 21 lõike 1* alusel asutatud komitee, edaspidi "komitee".
2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatud. Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtajaks kehtestatakse kolm kuud.
3. ***Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõiget 1 kuni 4 ning artiklit 7, võttes arvesse selle artikli 8 sätteid.***

Artikkel 29
Väljaspool Euroopa mereakvatooriumi asuvad veed

Euroopa Parlament ja nõukogu võtavad või vajaduse korral nõukogu üksi võtab ühenduse tasandil meetmeid väljaspool Euroopa mereakvatooriumi asuvate vete keskkonnaseisundi parandamiseks, kui selline parandamine on ühenduse või liikmesriikide pädevusse kuuluvate tegevuste kontrollimise teel võimalik.

Need meetmed võetakse asutamislepingus kehtestatud menetluste kohaselt ettepanekute alusel, mille komisjon on esitanud ...*.

Artikkel 30
Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid ...**. Nad edastavad komisjonile viivitamata nende õigusnormide teksti ning nende õigusnormide ja käesoleva direktiivi sätete omavahelise vastavustabeli.

* ***Nelja aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.***

** ***Kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.***

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 31
Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 32
Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

....

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

I LISA
Artiklites 4 ja 11 kirjeldatud tingimused

- a) *suundumusi puudutava teabe alusel on merepiirkonna bioloogiline mitmekesisus, sealhulgas nii ökosüsteemide, elupaikade kui ka liikide oma, säilinud (kui suundumused on püsivad) ja taastunud (kui täheldatud on langussuunda), kusjuures erilist tähelepanu pööratakse neile ökosüsteemidele, elupaikadele ja liikidele, mis on teatud ökoloogiliste omaduste – haavatavuse, tundlikkuse, aeglase juurdekasvu, madala sigivuse, pika eluea, leviala äärel asumise, piiratud geenisiirde ja geneetiliselt eristunud alampopulatsioonide tõttu inimtegevuse ees kaitsetud;*
- b) *kõigi mere elusressursside populatsioon on taastatud kuni tasemeni ja säilitatakse tasemel, mis on võimeline tagama pikaajalise liikide rohkuse ja nende täieliku paljunemissuutlikkuse säilimise, osutades populatsiooni vanusele ja suurusele, mis viitab tervislikule eluskarjale;*
- c) *liikide levikut ja rohkust, keda otseselt ei kasutata, ei tohi (olulisel määral) inimtegevusest mõjutada;*
- d) *kalapüügi negatiivne mõju merekeskkonnale, sealhulgas mõju merepõhjale, ning mittesihthilike ja noorkalade kaaspüük on vähenenud;*
- e) *toiduahela alumisel astmel asuvate väikeste kalade (“söödakala”) populatsioonide tase on püsiv, eriti kui võtta arvesse nende tähtsust neist sõltuvate röövkalade, sealhulgas kaubandusliku väärtusega kalade jaoks, ning ökosüsteemide ja nende ressursibaasi püsiva säilitamise jaoks;*
- f) *inimtegevusest tulenevate ökotoksiliste ainete (sealhulgas hormonaalset funktsioneerimist häirivad sünteetilised ühendid ja kemikaalid) kontsentratsioonid on nullilähedased ning ei kahjusta otseselt ega kaudselt keskkonda või inimest;*
- g) *looduslikult esinevate ökotoksiliste ainete kontsentratsioonid on lähedal ökosüsteemi looduslikule tasemele;*

- h) *orgaaniliste reostusainete ja väetiste mõju rannalt pärinevatest või maapealsetest allikatest, akvakultuurist või kanalisatsioonitorustikest pärinevatest heitvetest ja muud väljavoolud on allpool taset, mis võiks mõjutada keskkonda, inimestest või mere ja rannikualade seaduslikke kasutusviise;*
- i) *eutrofeerumine, mis on põhjustatud näiteks selliste ainete vettevoolamisest, nagu fosfor ja lämmastik, on minimeeritud tasemeni, kus see ei tekita kahjulikku mõju, nagu bioloogilise mitmekesisuse vähenemine, ökosüsteemi seisundi halvenemine, vetikate kahjulik õitsemine ja hapnikunappus põhjavetes;*
- j) *merepõhja, selle aluspinna või seal elavate paiksete liikide uurimise või kasutamise mõju mere ja ranniku ökosüsteemidele, sealhulgas elupaikadele ja liikidele, on vähenenud ega avalda merepõhja ökosüsteemide ja nendega seotud ökosüsteemide struktuurilisele ja ökoloogilisele terviklikkusele negatiivset mõju;*
- k) *jäätmete kogust mere- ja rannikukeskkonnas on vähendatud sellisele tasemele, et need ei kujuta endast mereliikidele ega -elupaikadele, inimestevisele ega rannakogukondade turvalisusele ja majandusele ohtu;*
- l) *nafta alaline keskkonda heitmine platvormidelt ja torujuhtmetest ning puurimismuda kasutamine ei kujuta märkimisväärset ohtu merekeskkonnale ning meres paiknevatest nafta- ja küttegaasipaigaldistest juhuslikult vabanevaid aineid on vähendatud miinimumini;*
- m) *igasugune tegevusest ja laevandusest tulenev keskkonda heitmine on reguleeritud ja kooskõlas rahvusvahelise õiguse, piirkondlike merekonventsioonide ja ühenduse õigusaktidega ning õnnetuste oht on vähendatud miinimumini;*
- n) *nafta alaline keskkonda heitmine platvormidelt ja torujuhtmetest ning kahjuliku puurimismuda kasutamine on lõpetatud ja nende ainete juhuslikku keskkonda sattumist on vähendatud miinimumini;*
- o) *ohtlikud eksploatatsiooni käigus toimuvad ja meretranspordist tulenevad heited on kõrvaldatud ja õnnetuste, mille tagajärjeks võivad olla ohtlikud heited, risk on viidud miinimumini;*

- p) *võõrliikide tahtlik sissetoomine mere- ja rannikukeskkonda on keelatud, nende juhuslikku keskkonda laskmist on vähendatud miinimumini ning ballastvee kui võimaliku võõrliikide keskkonda sattumise allika kogust on vähendatud. Uute liikide (sealhulgas võõr- ja geneetiliselt muundatud liikide) kasutamine vesiviljeluses on ilma eelneva keskkonnamõju hindamiseta keelatud;*
- q) *inimese valmistatud konstruktsioonide mõju mere- ja rannikuliikidele ja -elupaikadele on viidud miinimumini ning need ei avalda negatiivset mõju merepõhja ökosüsteemide ja nendega seotud ökosüsteemide struktuurilisele ja ökoloogilisele terviklikkusele ega mere- ja rannikuliikide ning -elupaikade võimele kohandada oma leviala kooskõlas kliimamuutustega;*
- r) *mürareostus, mis pärineb (näiteks) laevadelt ja veealustelt akustilistelt seadmetelt, on viidud miinimumini, et ennetada mis tahes kahjulikku mõju mereelustikule, inimtervisele või mere ja rannikualade seaduslikele kasutusviisidele;*
- s) *igasugune vedeliku või gaasi süsteemne/tahtlik laskmine veekeskkonda on keelatud ja tahkete ainete juhtimine veekeskkonda on keelatud, kui selleks ei ole antud luba vastavalt rahvusvahelisele õigusele ning kui ei ole läbi viidud eelnevat keskkonnamõju hindamist kooskõlas nõukogu 27. juuni 1985. aasta direktiiviga 85/337/EMÜ teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta¹ ja asjassepuutuvate rahvusvaheliste konventsioonidega;*
- t) *igasugune vedeliku või gaasi süsteemne/tahtlik merepõhja või selle aluspinnasesse laskmine ja tahkete ainete juhtimine merepõhja või selle aluspinnasesse on keelatud, kui selleks ei ole antud luba vastavalt rahvusvahelisele õigusele ning kui ei ole läbi viidud eelnevat keskkonnamõju hindamist kooskõlas direktiiviga 85/337/EMÜ ja asjassepuutuvate rahvusvaheliste konventsioonidega;*
- u) *igas piirkonnas on võimaliku kahjuliku inimtegevuse eest kaitstud merealade ja nendele aladele kuuluvate ökosüsteemide mitmekesisuse osakaal küllaldane, et tõhusalt panustada piirkondlikku ja globaalsesse kaitstud merealade võrgustikku.*

¹ EÜT L 175, 5.7.1985, lk 40. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2003/35/EÜ.

II LISA
Artikli 9 lõige 1

- 1) Pädeva asutuse nimi ja aadress – nimetatud asutuse ametlik nimi ja aadress.
- 2) Pädeva asutuse õiguslik vorm – pädeva asutuse õigusliku vormi kirjeldus ning vajaduse korral tema põhikirja, asutamislepingu või samaväärse õigusdokumendi kokkuvõte või koopia.
- 3) Ülesanded – pädeva asutuse õigusliku ja haldusvastutuse kirjeldus ning tema rolli kirjeldus asjaomases mereakvatooriumis.
- 4) Liikmeskond – kui pädev asutus on teiste pädevate asutuste vaheline koostöölastamisasutus, nõutakse nende asutuste nimekirja koos kokkuvõttega koostöölastamise tagamiseks loodud suhetest institutsioonide vahel.
- 5) Piirkondlik koostöölastamine – nõutakse kokkuvõtet mehhanismidest, mis on kehtestatud selleks, et tagada koostöölastamine liikmesriikide vahel, kelle Euroopa mereakvatoorium jääb samasse merepiirkonda.

III LISA
Artikli 10 lõige 1, artikli 11 lõige 1 ja artikli 13 lõige 1

Tabel 1 – Parameetrid	
Füüsikalised ja keemilised omadused.	<ul style="list-style-type: none"> - batümeetrilised näitajad; - temperatuurirežiim aastate ja hooegade lõikes; - valitsevad hoovused ja hinnanguline taasringluseks/asendamiseks kuluv aeg; - soolsus, sealhulgas suundumused ja gradiendid piirkonna lõikes.
Elupaigatüübid	<ul style="list-style-type: none"> - Valitsevad elupaigatüübid koos neile iseloomulike füüsikaliste ja keemiliste omadustega: sügavus, temperatuurirežiim, hoovused, soolsus, veepõhja struktuur ja aluspõhi; - Eriliste elupaigatüüpide identifitseerimine ja kaardistamine, eriti nende, mis on ELi õigusaktide (elupaikade direktiiv ja linnudirektiiv) või rahvusvaheliste konventsioonide alusel tunnistatud teadusalaselt või bioloogilise mitmekesisuse poolest huviväärseks; - Muud erilised alad, mis oma omaduste, asukoha või strateegilise tähtsuse tõttu väärivad erilist tähelepanu. Nende hulka võivad kuuluda intensiivse või spetsiifilise surve all olevad alad või konkreetset kaitseréžiimi vajavad alad.

Bioloogilised elemendid	<ul style="list-style-type: none"> - Valitsevate elupaikadega seotud bioloogiliste koosluste kirjeldus. Selle hulka kuulub teave tüüpiliste füto- ja zooplanktoni koosluste, sealhulgas tüüpiliste liikide, hooajaliste ja geograafiliste variatsioonide ning arvestusliku esmase ja teisese produktiivsuse kohta. Samuti tuleks esitada teave põhjafauna selgrootute, sealhulgas nende liigilise koosseisu, biomassi, produktiivsuse ja aasta/hooaja lõikes toimuvate variatsioonide kohta. Lõpetuseks tuleks esitada teave kalapopulatsioonide, sealhulgas nende arvukuse, leviku ja vanuselise/suuruselise koosseisu kohta; - Kõigi piirkonnas/allpiirkonnas esinevate mereimetajate liikide populatsioonidünaamika, loodusliku ja tegeliku leviala ning seisundi kirjeldus. <i>ühenduse</i> õigusaktidega (elupaigadirektiiv) või rahvusvaheliste kokkulepetega reguleeritud liikide puhul tuleks esitada ka peamiste ohtude ja kehtestatud kaitse-/majandamismeetmete kirjeldus; - Kõigi piirkonnas/allpiirkonnas esinevate merelinnuliikide populatsioonidünaamika, loodusliku ja tegeliku leviala ning seisundi kirjeldus. ELi õigusaktidega (linnudirektiiv) või rahvusvaheliste kokkulepetega reguleeritud liikide puhul esitatakse ka peamiste ohtude ja kehtestatud kaitse-/majandamismeetmete kirjeldus; - Kõigi muude piirkonnas/allpiirkonnas esinevate, ELi õigusaktide või rahvusvaheliste kokkulepetega reguleeritud liikide populatsioonidünaamika, loodusliku ja tegeliku leviala ning seisundi, sealhulgas peamiste ohtude ja kehtestatud kaitse-/majandamismeetmete kirjeldus; - Piirkonnas/<i>allpiirkonnas</i> leiduvate mittepõliste eksootiliste liikide esinemise, arvukuse ja leviku nimistu.
-------------------------	---

Muud näitajad	<ul style="list-style-type: none"> - Toiteelementidega rikastamise juhtude, toiteelementide ringluse (hoovused ja sette/vee vastastikune toime), ruumilise jaotuse, tagajärgede kirjeldus; - Keemilise reostuse üldise olukorra, sealhulgas probleemsete kemikaalide, settesaaste, tulipunktide, terviseprobleemide (kalaliha saastumine) kirjeldus; - Muud piirkonnale/allpiirkonnale tüüpilised/omased näitajad, omadused (nt mahajäetud laskemoon).
---------------	---

Tabel 2 – Survetegurid ja mõjud

Üldosa

Saastumine inimtegevuse tagajärjel ainete või energia, sealhulgas inimtekkelise veealuse müra otsese või kaudse merekeskkonda juhtimise näol, mille tagajärjeks on või võib olla selline kahjulik mõju nagu kahju elusressurssidele ja mereelustikule, ohud inimeste tervisele, merendusalse tegevuse, sealhulgas kalapüügi, turismi ja huvitegevuse ning muude mere seaduslike kasutusviiside takistamine, merevee kasutamist mõjutava kvaliteedi halvenemine ja hüvede vähenemine.

Füüsiline kadu	Katmine (nt tehisstruktuuridega, süvendusheitmete kõrvaldamisega) Blokeerimine (nt püsikonstruktsioonidega)
Füüsiline kahju	Mudastumine (nt äravool, süvendus, suudmealad) Abrasioon (nt laevatamine, ankurdamine) Selektiivne väljaviimine (nt liitsüvendamine, võrkutakerdumine)
Mittefüüsilised häired	Müra (nt paatide liikumine, seismiline) Visuaalne (nt huvitegevus)
Saastumine mürkainetega	Süntetiliste ühendite juhtimine veekokku (nt pestitsiidid, riknemisvastased ained, polüklooritud bifenüülid) Mittesüntetiliste ühendite juhtimine veekokku (nt raskmetallid, <i>süivesinikud</i>)

Mittermürgine saastumine	<p>Toiteelementidega rikastumine (nt põllumajanduslik äravool, suudmekohad)</p> <p>Orgaaniline rikastumine (nt kalakasvatus, suudmekohad)</p> <p>Muutused soojusrežiimis (nt suudmekohad, elektrijaamad)</p> <p>Muutused hägususes (nt äravool, süvendus)</p> <p>Muutused soolsuses (nt veevõtmine, suudmekohad)</p>
Bioloogilised häired	<p>Mikroobsete patogeenide juhtimine veekokku</p> <p>Võõrliikide sissetoomine ja translokatsioon</p> <p>Liikide selektiivne väljapüük (nt kutseline ja harrastuspüük)</p>

IV LISA
Artikli 12 lõige 1

- 1) Merepiirkonnas või allpiirkonnas liikmesriikide suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluvat mereakvatooriumi iseloomustavate elementide piisav käsitlemine.
- 2) Vajadus seada a) sihid, millega kehtestatakse hea keskkonnaseisundi määratlusel põhinevad soovitud tingimused; b) mõõdetavad kontrollarvud, mis võimaldavad teostada seiret; ja c) tegevussihid, mis on seotud nende saavutamise toetamiseks mõeldud konkreetsete rakendusmeetmetega.
- 3) Eesmärgiks oleva keskkonnaseisundi täpsustamine ja formuleerimine merepiirkonda või allpiirkonda kuuluvat liikmesriigi Euroopa mereakvatooriumi iseloomustavate elementide mõõdetavate omaduste näol.
- 4) Sihtide kogumi koostõla; nendevaheliste vastuolude puudumine.
- 5) Sihtide saavutamiseks vajalike ressursside täpsustamine.
- 6) Sihtide formuleerimine koos nende saavutamiseks ettenähtud ajakavaga.
- 7) Edusammude jälgimiseks ja sihtide saavutamist silmas pidades juhtimisotsuste suunamiseks mõeldud näitajate täpsustamine.
- 8) Vajaduse korral võrdluspunktide täpsustamine (siht- ja piirväärtused).
- 9) Sotsiaalsete ja majanduslike probleemide nõuetekohane arvestamine sihtide seadmisel.
- 10) *Artiklis 1* sätestatud keskkonnanäesmärgi silmas pidades välja töötatud keskkonnasihtide, nendega seotud näitajate ning siht- ja piirväärtuste kogumi läbivaatamine, et hinnata, kas sihtide saavutamisel muutuks merepiirkonnas liikmesriikide suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluva mereakvatooriumi keskkonnaseisund neile vastavaks.

- 11) Sihtide vastavus ühenduse ja selle liikmesriikide asjaomaste rahvusvaheliste ja piirkondlike kokkulepete alusel võetud eesmärkidele.
- 12) Kui sihtide ja näitajate kogum on kokku pandud, tuleks need *artiklis 1* sätestatud keskkonnaeesmärki silmas pidades ühiselt läbi vaadata, et hinnata, kas sihtide saavutamisel muutuks keskkonna seisund neile vastavaks.

V LISA
Artikli 13 lõige 1

- 1) Vajadus esitada teavet keskkonnaseisundi hindamiseks ning heast keskkonnaseisundist *puudujääva vahemiku* ja selle suunas tehtud edusammude mõõtmiseks vastavalt *III lisale ning I ja III lisa* kohaselt kindlaks määratavatele üksikasjalikele standarditele ja kriteeriumidele.
- 2) Vajadus tagada teabe genereerimine, mis võimaldab teha kindlaks *artiklis 12* ettenähtud keskkonnavalaste sihtide sobivad näitajad.
- 3) Vajadus tagada teabe genereerimine, mis võimaldab hinnata *artiklis 16* nimetatud meetmete mõju.
- 4) Vajadus kaasata tegevusi muutuse põhjuse ja seeläbi võimalike parandavate meetmete kindlakstegemiseks, mida oleks soovitud seisundivahemikust kõrvalekallete avastamise korral tarvis võtta hea keskkonnaseisundi tagasisaamiseks.
- 5) Vajadus esitada teavet keemiliste saasteainete kohta inimtoiduks mõeldud liikides, mis pärinevad kutselise kalapüügi aladelt.
- 6) Vajadus kaasata tegevus, millega kinnitatakse, et parandusmeetmed toovad kaasa soovitud muutusi, mitte aga soovimatuid kõrvaltoimeid.
- 7) Vajadus koondada teave merepiirkondade alusel.
- 8) Vajadus töötada välja tehnilised spetsifikaadid ja standardiseeritud meetodid järelevalve teostamiseks ühenduse tasandil, et teavet oleks võimalik võrrelda.
- 9) Vajadus tagada, niivõrd kui võimalik, vastavus piirkondlikul ja rahvusvahelisel tasandil välja töötatud olemasolevatele programmidele, et soodustada nende programmide omavahelist kooskõla ja vältida jõupingutuste dubleerimist.

- 10) Vajadus kaasata *artiklis 10* ettenähtud esialgsesse hindamisse ühe osana keskkonnatingimustes aset leidnud suuremate muutuste ning vajaduse korral uute ja esilekerkivate küsimuste hindamine.
- 11) Vajadus käsitleda *artiklis 10* ettenähtud esialgse hindamise osana *III lisas* loetletud elemente ja nende looduslikku variatiivsust ning hinnata suundumusi *artikli 12 lõike 1* kohaselt sätestatud keskkonnasihtide saavutamise suunas, kasutades vajaduse korral kindlaksmääratud näitajaid ja nende siht- või piirväärtusi.

VI LISA
Artikli 16 lõige 1

- 1) Sisendite kontrollimeetmed: majandamismeetmed, mis mõjutavad lubatud inimtegevuse määra.
- 2) Väljundite kontrollimeetmed: majandamismeetmed, mis mõjutavad ökosüsteemi komponendi lubatud häirituse astet.
- 3) Ruumilise ja ajalise leviku kontroll: majandamismeetmed, mis mõjutavad seda, kus ja millal teatud tegevusel toimuda lastakse.
- 4) Juhtimise kooskõlastusmeetmed: vahendid juhtimise kooskõlastamise tagamiseks.
- 5) Majanduslikud stiimulid: majandamismeetmed, tänu millele on mereökosüsteemi kasutajate huvides tegutseda viisil, mis aitab saavutada ökosüsteemi ökoloogilisi eesmärke.
- 6) Leevendus- ja heastamisvahendid: majandamisvahendid, mis suunavad inimtegevust mereökosüsteemide kahjustatud komponentide taastamisele.
- 7) Teabevahetus, huvirühmade kaasamine ja üldsuse teadlikkuse tõstmine.